

JORDI
CARMONA

DIRECTOR ESCOLA GARBÍ

ÈRIKA
COELHO

ALUMNA ESCOLA GARBÍ

“Hem d'educar persones per a la vida”

Mémora mostra la importància del dol i l'acompanyament a les escoles

Lluís Muñoz | MONOGRAFICS

Arribo a l'Escola Garbí a l'hora de dinar, els alumnes estan reunits al menjador i un alumne realitza un parlament davant d'un silenci sepulcral. A les taules els nens estan atents al costat dels seus tutors que dinen amb ells. Un jove de batxillerat passa per davant amb un carro de menjar. Observo pels passadissos un torrent d'activitat: hi ha anunciats 26 concursos de tot tipus de disciplines. Penso com podia haver sigut anar a un col·legi de pedagogia activa. Jordi Carmona, director de l'escola, surt a rebre'm i torno a la realitat. Anem a un despatx on ens espera Èrika Coelho, alumna de segon de batxillerat.

-¿Com es viu la mort en un centre educatiu?

-J. C.: A l'escola hi ha més de mil alumnes i més de cent mestres. És normal que hi hagi defuncions cada any i, no obstant, ens costa molt parlar de la mort. A l'Escola Garbí volem que els nostres alumnes entenguin que la mort forma part de la vida i que en qualsevol moment podem desaparèixer. Encara que no sigui fàcil apostem per mantenir el record de les persones que ens han deixat.

-¿Hi ha algun protocol?

-J. C.: El nostre protocol consisteix a buscar la màxima normalitat. El primer pas és comunicar-ho al claustre, als alumnes i a les famílies. Després ens acomiadem de la persona mitjançant els actes que organitzem a l'escola. Finalment, trenquem amb la pèrdua, és a dir, respectem el dol i la mort de tota la comunitat educativa.

-¿Com ho viuen els alumnes?

-E. C.: A principis de curs vam perdre en Martí. Nosaltres vam organitzar l'acte de comiat perquè és el nostre amic i volem que fos una cerimònia personal en la qual s'honorés la seva memòria. Va ser dur, sí, però no s'ha d'amagar perquè forma part de la vida. L'escola ens ha donat suport en tot moment. Fins i tot vam demanar ajuda i ens van preparar un curs per poder entendre millor la pèr-

dua del nostre amic.

-J. C.: Es tracta d'una aposta de l'escola. Els estudiants participen en totes les decisions. Volem que puguin dir el que pensen i que siguin protagonistes. Intentem donar resposta a les seves inquietuds. Ens van demanar ajuda i vam buscar especialistes. El nostre objectiu és arribar al més lluny possible però quan no es pot, busquem la manera que se satisfacin les seves necessitats.

-¿Com se supera la pèrdua del vostre company?

-E. C.: No hem deixat d'honrar la seva memòria. Volem marxar de l'escola amb un bon record. És evident que volem que en Martí encara fos amb nosaltres i que el recordarem sempre. Però, també, som feliços perquè un dia el vam tenir i vam disfrutar junts. S'ha d'afrontar, acceptar-ho, però sobretot, treballar-hi. Ell voldria que nosaltres tiréssim endavant.

-J. C.: Volem educar persones per a la vida. Seria incongruent girar full. Afrontar un moment així prepara i atorga força per al futur. Al principi els va costar molt perquè en Martí estava massa present, però han aconseguit que es pugui parlar d'ell amb naturalitat. I aquesta és la clau: no hi ha fórmules màgiques per afrontar aquests casos, així que el millor és normalitzar la situació.

-¿Hauria sigut més difícil en una altra escola?

-E. C.: En una altra escola estariem indignats perquè no entendriem res. Els nostres mestres ens ajuden molt. Sempre podem anar a parlar amb un tutor quan estem malament. Durant aquest any tan dur hem pogut arribar a sentir-nos feliços gràcies al procés que hem portat.

-¿I com?

-E. C.: Crec que ens hem adonat de moltes coses. Personalment, ara estimo més els meus amics perquè els tinc més presents i així és més fàcil valorar-los. Tots hem passat pel mateix i això uneix. M'he adonat que vull aprofitar la vida. És curta i la mort m'arribarà però no vull que em passi ara, així que el meu pla és estimar

Respecte. Jordi Carmona, director de l'escola, conversa amb Èrika Coelho, alumna del centre.

SABER+

Mémora Campus

Des de la Fundació Mémora estan compromesos amb la formació com una de les principals eines per seguir millorant en l'assistència que es proporciona a les persones i familiars en el procés final de vida. Mémora Campus és la plataforma de formació i desenvolupament de Mémora. Un espai dirigit als professionals del sector hospitalari, sociosanitari, residencial i comunitari. S'ofereixen programes de formació especialitzats (presencial i on line); una biblioteca per accedir a la documentació i bibliografia complementària; un mural de notícies per estar al dia de les novetats i un accés a missatgeria per comunicar-se amb l'equip docent i els companys de manera senzilla i ràpida.

les persones importants de la meua vida, estar amb elles i fer-los-ho saber. He après que es pot lluitar contra tot i que els problemes són relatius.

-Com a director és per estar-ne orgullós...

-J. C.: Sí. Em sento orgullós. Abans parlava amb l'Èrika sobre el seu futur acadèmic. Però és circumstancial: la vida et porta per camins que vas descobrint i que has d'anar agafant. Crec que en l'educació s'ha de crear un entorn de sentiments. El dia que va morir en Martí els vaig dir una cosa que sento profundament: s'han de cuidar, han d'apreciar la vida i és necessari saber estar quan toca. En el seu cas quan en Martí va estar convalescent mai el van abandonar. Això és important perquè no serveix de res lamentar-se quan no has sabut estar.

-¿La mort és un tabú?

-J. C.: És un tabú però, com deia, les escoles han d'educar en la vida. La mort és un aprenentatge. El buit que produeix és impossible d'omplir, i fins i tot, hem de ser conscients que acumulem més buit. Però encara que una persona sigui irremplaçable..., sempre tindrem bons records i aprenentatges. Això dona sentit a un procés natural com la mort.

-E. C.: És un tabú però no hauria de ser així. Encara que a l'edat d'en Martí és injusta, la mort és natural. Sabem que persones importants a la nostra vida ens

aniran deixant i que nosaltres deixarem altres persones. És important acceptar-ho i quedar-se amb els moments bonics. Recordo que vam preparar un escrit entre tota la classe en honor d'en Martí i van deixar, però també ens hem quedat amb totes les coses bones que ens ha donat. Aquesta és la part bonica de la vida.

-¿Què has après?

-E. C.: És molt important ser capaç de veure com et trobes. És lícit estar malament un temps, s'ha d'aprendre a estar malament. No serveix de res guardar-te les emocions perquè arribarà un moment en el qual explotaràs. S'ha d'anar acceptant la realitat a poc a poc.

-J. C.: Saber estar malament és vital. Al llarg de la vida passem per molts moments negatius. Per desgràcia, la felicitat no és un estat, són moments determinats en els quals pots estar més o menys conscient. La resiliència és vital. És a dir, la capacitat de superar les dificultats i poder veure el que hi ha darrere d'un dol, d'una mort o d'una pèrdua.

-¿Quina generació ve?

-J. C.: És la primera generació que afrontarà de veritat els problemes del món, però l'última que pot fer-ho. El món sempre va a millor i els nens que pugen són els millors que hi ha hagut mai. En sentiments, en amor, en capacitat... En tot.*